

YURT DIŐI YATIRIM ÜLKE PROFİLİ

A. KOSOVA’DA İŐ ORTAMI

1. İő Ortamı

a. İő Ortamına İlişkin Genel Göstergeler

Ülkeler, ekonomilerinde iş yapılabilirliği arttırmak için çeşitli adımlar atarak tek duraklı hizmet anlayışının benimsenmesi, işlemleri kolaylaştırmak için teknolojinin kullanılması veya asgari sermaye gerekliliğini ortadan kaldırılması gibi birçok farklı reform yapmaktadırlar. Kosova, 2013 yılında asgari sermaye gerekliliğini ve şirket kurulumu sürecinde kayıt ücretini kaldırmış, 2014 yılında da tek duraklı hizmet anlayışını uygulamaya başlamıştır. Yapılan düzenlemeler ile Kosova’da şirket kurulumu süreci oldukça basitleştirilmiştir.

Doing Business 2020 yılı raporuna göre, Kosova’da inşaat yapabilme süreci 237 gün, elektrik temini süreci 36 gün, gayrimenkul tescili sürecinin 32 gün sürmekte olup, Kosova ekonomisinin kredi bilgisi derinliği endeksinde puanı 6, yasal haklar endeksinde puanı ise 11’dir. Raporda, işletmelerin iflas süreçlerinin 2 yıl sürdüğü bilgisi de yer almaktadır. Bahse konu raporda, Kosova, iş yapılabilir ülkeler sıralamasında 57. sırada yer almıştır.

Dünya Bankası Doing Business 2020 Raporunda Ülke Sıralamalarına Göre Kosova değerleri aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Konu	2016 Raporu	2017 Raporu	2018 Raporu	2019 Raporu	2020 Raporu
Genel	64.	60.	40.	44.	57.
İş kurma	27.	13.	10.	13.	12.
İnşaat izinleri süreci	125.	129.	122.	100.	160.
Elektrik temini	111.	114.	106.	113.	90.
Gayrimenkul tescili	33.	33.	34.	37.	37.
Kredi temini	19.	20.	12.	12.	15.
Azınlık yatırımcıların korunması	62.	63.	89.	95.	128.
Vergilerin ödenmesi	77.	43.	45.	44.	48.
Sınırlar arası ticaret	59.	51.	48.	51.	31.
Sözleşmelerin yaptırımı	43.	44.	49.	50.	53.
İflas konularının sonuçlandırılması	164.	163.	49.	50.	48.

Kaynak: Dünya Bankası

b. Şirket Kurulumuna İlişkin Mevzuat

- Şirket Kurmak

Şirket kaydı, Kosova Sanayi ve Ticaret Bakanlığı bünyesinde faaliyet gösteren Kosova Şirket Kayıt Ajansı’nda yapılmaktadır. Kosova’da şirket kurma süreci ortalama 5 gün sürmekte, asgari sermaye beyanı gerekmemekte ve şirket kayıt ajansına herhangi bir ödeme yapılmamaktadır.

Statüleri bakımından değişik türde kurulabilen şirketler aşağıda yer almaktadır:

1. Şahıs Şirketi
2. Genel Ortaklık
3. Limited Ortaklık
4. Limited Şirket
5. Anonim Şirket
6. Yabancı Şirketin Şubesi
7. Yabancı Şirketin Temsilcilik Ofisi
8. Sosyal İşletmeler
9. Kamusal Teşebbüsler
10. Tarım Kooperatifleri

- Şube Açmak

Firma yetkilileri Kosova’da sıfırdan şirket kurabilecekleri gibi yurtdışındaki ana firmalarının şubesini de açabilirler. Marka değerini ve gerçekleştirdiği projeleri referans olarak kullanmak isteyen yurtdışı firmalar genellikle şube açmayı tercih etmektedirler. Şayet, yurtdışı firma sahibi başvuru sırasında bizzat mevcut bulunmayacak ise başvuru yapan yetkili kimlik kopyasını ve firma tarafından verilmiş vekâletname belgesini Şirket Kayıt Ajansına sunmak zorundadır.

Kosova’da şube kurulumu için gereken belgeler aşağıda yer almaktadır.

1. Kosova Şirket Kayıt Ajansı “A0” formunun doldurulması.
 2. Yurtdışı firma tarafından Kosova’da şube açılmasına ilişkin karar.
 3. Yetkili/irtibat kişinin atanma kararı ve kimlik belgesi (ID) kopyası.
 4. Kosova’da şubesi açılacak yurtdışı firmanın kayıtlı olduğu ülke makamları tarafınca verilen sertifikanın noterde onaylanmış kopyası (veriliş tarihinden üç aydan eski olmamak şartıyla; Arnavutça, Sırpça veya İngilizce dillerinde değilse noter onaylı tercümesi olmalıdır)
 5. Yurtdışı firma sahibi ve müdürünün pasaport kopyaları.
 6. Yurtdışı firma tüzüğünün kopyası.
- 06/ L - 016 sayılı Ticari Kuruluşlar Yasanın 24.5 maddesine göre yetkili kayıt kişinin onayı.

- Temsilcilik Açmak

Kosova’da temsilcilik açmak özel bir sürece bağlı değildir. Yurtdışı bir firmanın şube açması ile aynı uygulamaya tabidir.

- Şirket feshi

Kosova’da şahıs şirketleri hariç diğer tüm şirket türlerinin feshi için öncelikle Kosova’nın yüksek tirajlı gazetelerinden birinde Kosova’nın resmi dilinde gazete sayfasının en az 1/10’u büyüklüğünde ilanın verilmesi gerekmektedir. İlan verilmesinden itibaren 1 aylık süre zarfında şirket aleyhinde herhangi bir şikâyet başvurusu yapılmaması durumunda şirket

yetkilisi, ilgili mahkemeden alacağı hakkında açılan bir davanın bulunmadığına ilişkin kararı ve Kosova Vergi İdaresinden alacağı borcu yoktur kararı ve istenilen diğer belgeler ile birlikte Kosova Şirket Kayıt Ajansına şirket feshine ilişkin başvuruyu yapabilir. Kosova Şirket Kayıt Ajansı, başvuru belgelerini kontrol ettikten sonra şirketin feshine ilişkin kararı alır.

Şahıs şirketinin veya genel ortaklığın feshi için ibraz edilmesi gereken belgeler aşağıda yer almaktadır.

1. D Formunun doldurulması,
2. Şirket sahibinin (sahiplerin) kimlik ve pasaport kopyaları,
3. Şirket faaliyet sertifikasının aslı,
4. Şirket feshine ilişkin Kosova Vergi Dairesinden alınan karar.

Diğer şirket türlerinin feshi için ibraz edilmesi gereken belgeler aşağıda yer almaktadır.

1. D Formunun doldurulması,
2. Kosova'nın yüksek tirajlı gazetelerinden birinde Kosova'nın resmi dilinde gazete sayfasının en az 1/10'u büyüklüğünde ilanının verilmesi,
3. Şirket feshine ilişkin Kosova Vergi Dairesinden alınan karar,
4. Şirketin tasfiye kararı,
5. Tasfiye memurunun atanmasına ilişkin karar,
6. Sermaye varlıkları raporu,
7. Şirket faaliyet sertifikasının aslı,
8. Şirket sahibinin (sahiplerin) kimlik ve pasaport kopyaları,
9. Şirketin gönüllü fesih kararı,
10. Diğer tüm sertifikalar

Yurtdışı şirket şubesinin feshi için ibraz edilmesi gereken belgeler aşağıda yer almaktadır.

1. D Formunun doldurulması,
 2. Kosova'nın yüksek tirajlı gazetelerinden birinde Kosova'nın resmi dilinde gazete sayfasının en az 1/8'i büyüklüğünde ilanının verilmesi,
 3. Şirket feshine ilişkin Kosova Vergi Dairesinden alınan karar,
 4. Şirket faaliyet sertifikasının aslı,
 5. Şirket sahibinin (sahiplerin) kimlik ve pasaport kopyaları,
- Şirketin gönüllü fesih kararı,

c. Vergi Uygulamaları

- Genel

Kosova Şirket Kayıt Ajansında şirket kurulum işlemi tamamlandıktan sonra ilk yapılması gereken işlemlerden biri de şirket kayıt belgeleriyle birlikte ilgili vergi idaresinden mali/vergi numarası alınmasıdır. Şahıs şirketi, genel ortaklık ve limitet ortaklıklarda sahiplerin tam sorumlulukları bulunmaktadır.

Yıllık cirosu 30.000 Avro'yu aşan şirketler vergi idaresi tarafından kurumsal şirket olarak addedilip otomatik olarak KDV mükellefi şirket statüsü kapsamına alınmakta ve KDV numarasına sahip olmaktadır.

- Vergi İdaresi

Kosova Cumhuriyeti'nde şirketlerin denetimi ve vergilerin toplanması Kosova Maliye Bakanlığı bünyesinde faaliyet gösteren ve bağımsız bir kurum olarak çalışan Kosova Vergi İdaresince yapılmaktadır. Vergi İdaresi yasalardan aldığı yetkiler ile şirketleri denetler ve gerekli durumlarda cezai işlemler de yapabilir.

Vergi İdaresi, kişisel gelir vergisi, kurumlar vergisi ve katma değer vergisi gibi diğer vergiler üzerine uygulanan tüm yasal mevzuatı uygulama ve denetleme yetkisine sahiptir. Şirket türlerine göre denetim mekanizmalarında da farklılıklar bulunmaktadır. Şirketin devlete borcu bulunması durumunda Vergi İdaresi tarafından şirketin tüm banka hesaplarına ve demirbaşlarına tedbir uygulanabilir.

- Beyanname

Zorunlu e-devlet uygulaması nedeniyle Kosova'da kayıtlı tüm şirketler “elektronik” beyanname vermek zorundadırlar. Elektronik beyanname verebilmek için öncelikle Kosova Vergi İdaresi'nde şirket adına hesap açtırılması gerekmekte olup şirket türlerine göre farklı beyannameler düzenlenmektedir. KDV mükellefi olan şirketler KDV beyannamesini her ayın 20'sine kadar beyan etmek zorundadırlar. Şahıs şirketleri gelir vergisini, kurumsal şirketler de kurumlar vergisi üçer aylık olarak beyan etmekle yükümlüdürler.

- Muhasebe Kayıtları

İlgili yasa ve yönetmelikler gereği vergi mükellefleri fiziksel veya elektronik ortamda muhasebe kayıtlarını tutmak zorundadır. Vergi idaresi, vergi mükellefinin isteği durumunda kayıtlarını mikrofilm veya diğer kayıt cihazlarında tutmasına izin verebilir ve bu kayıtları fiziksel kayıt olarak kabul edebilir.

Yıllık cirosu 50.000 Avro'yu aşan şirketler, Kosova muhasebe standartlarına uygun bir şekilde kayıt tutmaları zorunludur. Yıllık cirosuna bakılmaksızın tüm vergi mükelleflerinin yıl sonunda envanter kayıtlarını yapması ve en geç gelecek yılın 10 Ocak tarihine kadar ilgili kayıtlarının hazır bulunması gerekmektedir. Vergi mükellefi sahip olduğu mal veya varlığın kaynağını belgelemekle yükümlüdür. Vergi sonrası kayıtlar 3 yıl süreyle saklanmak zorundadır.

Yıllık cirosu 50.000 Avro'yu aşmayan şirketlerin tutması gereken kayıtlar:

- Satın alma defteri.
- Satış defteri.
- Kasa defteri.
- Banka hareketlerinin kayıtlarının bulunduğu banka raporları.
- Kayıt altına alınan kalemlerin belgelerinin kopyaları.
- Mal kayıt defteri.
- Çalışanlar var ise çalışanların çalışma defteri.

Yıllık cirosu 50.000 Avro'yu aşan şirketlerin tutması gereken kayıtlar:

- Satın alma defteri.
- Satış defteri.
- Nakit kasa defteri.
- Ana kayıt defteri.
- Banka hareketlerinin kayıtlarının bulunduğu banka raporları.
- Finansal tablolar ve bilanço.
- Kayıt altına alınan kalemlerin belgelerinin kopyaları.
- Mal kayıt defteri (Stok takibi).
- Çalışanlar var ise çalışanların çalışma defteri.
- Şirketin girdiği sözleşmelerin ve yaptığı yazışmaların kayıtları.

- Verginin Hesaplanması

Kosova'da fatura değeri üzerinden temel tüketim mallarında %8, diğer tüm mal ve hizmetlerde ise %18 KDV uygulaması bulunmaktadır.

04/L-101 sayılı Kosova Emeklilik Fonu Yasası'nın 6. maddesi hükmü gereğince emeklilik sigorta primlerinin beyanı ve prim ödemelerinin yapılması (ressam, heykeltıraş gibi kişisel beceri ile gelir elde edenlerin dışında) işverenin sorumluluğunda olup brüt ücret üzerinden % 5'i çalışana ve % 5'i işverene ait olmak üzere hesaplanan % 10'luk toplam prim tutarının, işveren tarafından bütün çalışanlar için her ay beyanname düzenlenmek suretiyle ödenmesi gerekmektedir.

Kosova'da şahıs şirketlerinin her üçer aylık dönemler için brüt ciroları üzerinden ticari mallarda %3 gelir vergisi ve en az 1/3 oranında emeklilik sigorta primi, hizmet sektöründe ise %9 gelir vergisi ve en az 1/3 oranında emeklilik sigorta primi ödemeleri zorunludur. Kurumsal şirketler ise her üçer aylık dönemler için net gelir üzerinden %10 kurumlar vergisini beyan edip ödemekle yükümlüdürler. Ayrıca, kurumsal şirketler her ayın 15'ine kadar bir önceki ayın brüt kira tutarından %9 stopaj vergisini ödemek zorundadırlar.

Kosova'da zorunlu sağlık sigortası yasası yürürlükte olmakla beraber halen uygulamaya geçilmemiştir. Sağlık sigortası uygulamasına başlanması durumunda, brüt ücret üzerinden %3,5 çalışana ve %3,5 işverene ait olmak üzere hesaplanan toplam %7'lik prim tutarının işveren tarafından beyan edilip ödenmesi gerekecektir. Zorunlu sağlık sigortası uygulamasına 2019 yılı itibariyle başlanacağı açıklanmış olmasına rağmen konu hakkında henüz somut bir gelişme olmamıştır.

İstihdam edilen personel için ücret aralığına göre yıllık gelir vergisi hesaplaması aşağıdadır.

- 0 - 3.000 Avro arası % 0,
- 3.001 - 5.400 Avro arası % 8,
- 5.401 Avro'nun üzeri % 10

- **Amortisman**

Kosova Vergi İdaresi düzenlemelerine göre 1.000 Avro'ya kadar olan demirbaşlar için %100 amortisman uygulanmaktadır. 1.000 Avro'nun üzeri demirbaşlar ve fabrika/işyeri için ise yılda %5, özellikle inşaat alanında faaliyet gösteren şirketlerin büyük iş makineleri için yılda %15, araba ve bilgisayar gibi ürünler için yılda %20 ve büyük yatırım makineleri için de yılda %10 amortisman uygulaması bulunmaktadır.

- **Diğer Hükümler**

Kosova'da faaliyet gösteren şirketlerin nakit ile işlem yapmaları durumunda yazar kasa bulundurmaları zorunludur. Şirketler tarafından düzenlenen 300 Avro'nun üzerindeki faturaların banka aracılığı ile ödenmesi talep edilmektedir.

- **Vergiden Muafiyet**

Kosova vergi yasaları ve düzenlemelerine göre sadece kamu yararı statüsü bulunan dernekler, sivil toplum ve hibe kuruluşları vergiden muaftırlar. Ancak, söz konusu kuruluşlarda istihdam edilen personelin gelir vergisi ve emeklilik sigorta primi beyanının ve ödemesinin kuruluş tarafından gerçekleştirilmesi zorunludur.

- **Diğer Vergiler**

Yukarıda bahsedilen vergiler dışında şirketlerin bağlı bulundukları belediyelere yılda bir defaya mahsus faaliyet alanlarına göre farklı tutarlarda vergi ödemeleri gerekmektedir.

Kosova'da alkollü içkiler, sigara ve diğer tütün ürünleri, otomobil ve akaryakıt gibi ürünlerin bazıları için miktar başına sabit bir tutar bazıları içinse değer üzerinden yüzdelik alınması suretiyle Özel Tüketim Vergisi uygulaması bulunmaktadır.

d. Sosyal Güvenlik Uygulamaları

Kosova'da emeklilik sistemi halen 03/L-084 ve 04/L-101 sayılı yasalar çerçevesinde bağımsız tüzel kişiliği olan ve kar amacı gütmeyen Kosova Emeklilik Tasarruf Fonu'nu (KETF) tarafından yürütülmektedir. KETF, kişisel hesap fonunda toplanan paraları bireysel emeklilik fonu işleyiş mantığı ile çalıştırmakta olup kişinin tasarrufuna bağlı olarak aylık limitler çerçevesinde emeklinin kullanımına sunmaktadır. Kişinin vefatı halinde biriken prim toplu halde varislerine ödenmektedir.

Kosova Emeklilik Fonu Yasası ile Kosova Kişisel Gelir Vergisi Yasası kapsamındaki işverene ait beyan ve ödeme sorumluluklarının, Kosova Vergi İdaresi uygulamalarında, bir vergi numarası altında tek beyanname kapsamında tek seferde iki ödeme şeklinde yapılandırılmış olması nedeniyle iki yükümlülük birbirine bağlıdır. İşveren, istihdam ettiği personelin brüt maaşından kesinti yaparak her ay kişisel gelir vergilerini ve %5 işveren ve %5 işçi payı olarak toplamda %10 Emeklilik Sigorta Primi ödemesi yapması gerekmektedir.

Bunun dışında, Kosova'da 65 yaşı doldurmuş ve 1999 yılına kadar en az 15 yıl fiilen çalışmış ve primleri yatırılmış kişiler için emekli aylığı uygulaması bulunmakta olup herhangi bir toplu ikramiye ödemesi uygulaması bulunmamaktadır. 65 yaşını doldurmuş olmak kaydıyla

1999 yılına kadar hiç prim yatırmamış veya 15 yıldan az prim yatırmış olan kişiler için ise yaşlılık yardımı adı altında aylık ödeme yapılmaktadır.

2. Potansiyel Yatırım Alanları

Kosova’da son yıllarda tüketim malları ithalatı hızla artmaktadır. Ülke birçok ürün grubunda net ithalatçı durumundadır. Kosova’da yatırım yapmayı düşünen firmalarımız açısından madencilik, ayakkabı, bebe giyim, cam, kiremit, demir ve çelikten eşya, doğal taşlar, işlenmiş gıda ürünleri, tarım ve hayvancılık, gübre ve zirai ilaçlar, sulama ekipmanları, sera sistemleri, ambalaj malzemeleri, ev tekstili, hazır giyim, ilaç ve eczacılık ürünleri, plastik ürünleri sektörlerinin potansiyel arz ettiği değerlendirilmektedir. Ayrıca, ülkede büyüyen sektörlerden olan inşaat (yol ve konut yapımı) ve enerji sektörlerinin de ülkemiz firmaları tarafından değerlendirilebileceği, özellikle konut, alt yapı projeleri ile sağlık alanına yatırımın firmalarımız için potansiyel arz ettiği düşünülmektedir.

B. YABANCI YATIRIM MEVZUATI VE YATIRIM TEŞVİKLERİ

1. Yabancı Yatırımlara İlişkin Ülke Mevzuatı

a. Genel

Kosova’da yabancı yatırımların korunmasını, geliştirilmesini ve teşvik edilmesini düzenlemek, yabancı yatırımcılara yönelik yatırımlarının korunacağına ilişkin kabul görmüş uluslararası standart ve uygulamalar uyarınca adil bir şekilde muamele göreceklerine ilişkin garanti veren, temel hak ve talimatları sunan 04/L-220 sayılı “Yabancı Yatırımlar Yasası” 09/01/2014 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Yabancı Yatırımlar Yasası ile Kosova Cumhuriyeti, yabancı yatırımcılara ve gerçekleştirecekleri yatırımlarına, yürürlükteki mevzuat uyarınca sürekli koruma, güvenlik sağlanacağını ve vatandaşlık, köken, ikamet yeri, ticari işletmenin kurulma veya kontrol yeri esaslarına bağlı olmaksızın yerli ve yabancı yatırımcılara eşit muamele gösterileceğini temin etmektedir. Yabancı Yatırımlar Yasası, yasal usullere uygun bir şekilde ve tazminat çerçevesinde kamu kullanım çıkarları gibi özel durumlar haricinde, yabancı yatırımların doğrudan veya dolaylı olarak kamulaştırılamayacağını veya bunlara eşdeğer herhangi bir tedbire tabi olamayacağını garanti etmektedir.

b. Yabancı Sermaye Yönelik Kısıtlamalar

i)Yabancıların Gayrimenkul Edinmeleri

Yabancı uyrukluların Kosova’da şirket kurmaları durumunda şirket üzerinden gayrimenkul edinmeleri mümkün olup, söz konusu gayrimenkuller şirket varlığı olarak kaydedilmektedir.

Diğer taraftan, yabancıların doğrudan gayrimenkul edinmelerini yasaklayan 08/L-013 sayılı yasada 09/02/2022 tarihinde yapılan değişiklikler ile yabancıların mülkiyet edinebilmeleri birkaç koşula bağlanarak kolaylaştırılmıştır.

ii)Yabancı Sermayeli Şirketlere Uygulanan Ayrımcılıklar

Kosova’da yabancı sermayeli şirketler yerli sermayeli şirketler arasında herhangi bir fark bulunmamakta olup yabancı sermayeli şirketlere de ayrımcılık uygulanmamaktadır.

- Şirket Kuruluşunda Ayrımcılık

Yerli ve yabancı sermayeli şirket kuruluşu aynı düzenlemeye tabidir.

- Vergi Hukukunda Ayrımcılık

Kosova’da vergi hukukunda ayrımcılık bulunmamaktadır.

- Yabancıların Serbest Dolaşımı

Sırbistan halen resmi olarak Kosova’yı tanımamaktadır. Bu nedenle, yabancı vatandaşların Sırbistan haricinde diğer ülkelerden Kosova’ya giriş yapmaları halinde Kosova’dan Sırbistan’a geçişleri mümkün olamamaktadır. Sırbistan’dan Kosova’ya giriş yapılması durumunda ise Kosova’dan Sırbistan’a geçilmesi mümkündür. Yabancıların serbest dolaşım hakları bulunmaktadır.

2. Yatırım Teşvik Mevzuatı

Kosova’da yerli ya da yabancı yatırımcılara doğrudan parasal destek veya vergi istisnası sağlayan bir yatırım teşvik mevzuatı hâlihazırda bulunmamaktadır. Bununla birlikte, genç nüfusun yüksek oluşu, düşük işgücü maliyetleri, düşük gelir ve kurumlar vergisi, ülkenin coğrafi konumu ve uygun enerji maliyetleri gibi unsurların yabancı yatırımcılar açısından Kosova’nın cazip bir yatırım ülkesi olduğu Kosovalı yetkililerce ifade edilmektedir.

Kosova Hükümeti, işletmelerin rekabet gücünü artırmak ve çeşitli vergi muafiyetleri sağlamak amacıyla 2017 yılında mali paket adı altında önemli kararları onaylamıştır. Söz konusu mali değişiklikler 1 Ocak 2018 tarihi itibaren yürürlüğe girmiştir.

Mali Paket kapsamında aşağıdaki ürünlerde gümrük vergisi yükümlülüğü kaldırılmıştır:

- 1.1. Üretim sürecinde kullanılan hammaddeler;
- 1.2. Üretim sürecinde kullanılan yarı mamuller;
- 1.3. Üretim alanında üretim amacıyla kullanılan tüm makine hatları;
- 1.4. Bilgi teknolojileri ekipmanları.

Tarım ve hayvancılık alanında ise Kosova Tarım Bakanlığı tarafından uygulanan Tarım ve Kırsal Kalkınma Programı çerçevesinde sağlanan destek ve hibeler bulunmaktadır. Düzenlemelere göre söz konusu destek ve hibelerden sadece Kosova vatandaşları yararlanabilmektedir.

Diğer taraftan, Kosova’da stratejik yatırımlara ortam hazırlanması, kamu yararı ön planda tutularak üretim koşullarının ve standartlarının iyileştirmesi, ekonomik kalkınmanın desteklemesi, halkın yaşam kalitesinin artırması ve çevrenin korunması amaçlanarak hazırlanan Stratejik Yatırımlar Yasası 8 Şubat 2017 tarihinde Kosova Cumhuriyeti Resmi Gazetesi’nde yayımlanmıştı. Yasa, altyapılı enerji ve madencilik; ulaştırma ve haberleşme; turizm; imalat

sanayi; tarım ve gıda sanayi; sağlık; sanayi ve teknoloji (geliştirme) bölgeleri; atık su ve atık yönetimi alanlarını kapsamaktaydı. Ancak, faydalanmak isteyen yatırımcıların 31 Aralık 2020 tarihine kadar başvuru yapmaları gereken Stratejik Yatırım Yasası yeterli yatırım ivmesini oluşturamadan yürürlükten kalkmıştır.

2020 yılı sonlarında, Kosova Ticaret ve Sanayi Bakanlığı tarafından Stratejik Yatırımlar Yasasında değişikliğe gidilmesi yönünde inisiyatif alınacağı, yapılacak yeni düzenlemelere göre yasanın geçerlilik tarihini 2025 yılına kadar uzatılacağı ve sektörlerle göre yasada aranan minimum yatırım miktarlarında önemli ölçüde düşüşler sağlanacağı ifade edilse de 2024 yılı Nisan ayı sonu itibari ile bu konuda herhangi bir gelişme olmamıştır. Ancak; Ticaret Müşavirliğimizin edindiği bilgilere göre, Kosova Cumhuriyeti Meclisi'nde Stratejik Yatırımlar Yasası hükümlerini de içermesi beklenen yeni sürdürülebilir yatırımları teşvik edecek bir yasa taslağı çalışmalarının yürütüldüğü bilgisi edinilmiştir.

C. KOSOVA'DAKİ TÜRK YATIRIMLARI

1. Önde Gelen Yatırımlar ve Sektörler Hakkında Bilgilendirme

Kosova'da bulunan yatırımcı firmalarımız ağırlıklı olarak; üretim, finans, enerji, inşaat, ulaştırma, depolama, eğitim ve sağlık alanlarında faaliyet göstermektedir.

Priştine Uluslararası Havalimanı İnşaatı ve İşletmesi: Kosova'nın en önemli altyapı ihalelerinden biri olan havaalanı inşaatı ihalesini Limak (%90)-Airports de Lyon (%10) ortaklığı kazanmıştır. Projenin toplam yatırım tutarı 169 milyon ABD Doları'dır. Havalimanı 2013 yılının Ekim ayında işletmeye açılmış olup 20 yıl süreyle Ortaklık tarafından işletilecektir.

İbrahim Rugova Otoyol Projesi: Kosova'nın en büyük altyapı projelerinden biri olan İbrahim Rugova otoyol projesi inşaatı Enka-Bechtel Konsorsiyumu tarafından 2014 yılında tamamlanmıştır. Kosova – Arnavutluk otoyol projesi ile Kosova ekonomisinin Arnavutluk'un Durrës Limanı yoluyla uluslararası pazarlara ulaşması sağlanmıştır. Söz konusu otoyol aynı zamanda Adriyatik Denizini Batı Avrupa'ya bağlayacak olan 10 numaralı Trans-Avrupa Koridoru'nun bir parçasıdır.

New Motorway R6, Pristina – Han i Elezit Otoyol Projesi: Kosova ile Makedonya'yı bağlamak üzere gerçekleştirilen Priştine – Han i Elez otoyol projesi inşaatı ihalesi Enka – Bechtel Konsorsiyumu tarafından alınmış ve 2019 yılı Nisan ayında tamamlanarak hizmete açılmıştır. Toplam 65 km uzunluğundaki otoyol projesinin, Kosova ekonomisinin Makedonya ve Avrupa pazarına açılma sürecinde önemli katkılar sağlayacağı değerlendirilmektedir.

Kosova Elektrik Tedariki ve Dağıtımı: 8 Haziran 2012 tarihinde Kosova Elektrik Dağıtımı ve Tedariki Kurumu'nun (KEDS) özelleştirilmesi ihalesini 26,3 milyon Avro'luk teklifi ile Çalık-Limak Ortaklığı kazanmıştır. Konsorsiyum kısa ve orta vadede 300 milyon Avro yatırım taahhüdünde bulunmuştur.

Rüzgâr Enerji Santrali: Güriş, rüzgâr enerjisi alanında 32,4 MWh'lik nihai üretim lisansı bulunan bir şirketi 2016 yılında devralmış, inşaat çalışmalarının tamamlanmasıyla Kosova'nın Kamenica kasabasında inşa edilen ilk rüzgâr enerji santrali olan KITKA Rüzgâr Enerjisi Santrali 11 Ekim 2018 tarihinde elektrik üretimine başlamıştır. Projenin yaklaşık yatırım tutarı 73 milyon Avro değerindedir.

Yukarıda bahsedilen projelerin yanı sıra özelleştirme yoluyla alınan üretim tesisleri ve doğrudan yatırım yapan başarılı Türk firmaları da mevcuttur. Başarılı Türk yatırımları arasında kauçuk ve kimya sektöründe faaliyet gösteren Newco Balkan L.L.C şirketi iyi bir özelleştirme örneği olarak Kosova ekonomisine ihracat yapmak suretiyle katkı sağlayan firmamızdır. Ayrıca, Kosova'nın Drenas bölgesinde yer alan ve ülkenin en önemli sanayi yatırımı olan NewCo Ferronikel ferronikel üretim tesisi Türk yatırımcısı Yıldırım Holding tarafından 2022 yılı Haziran ayında satın alınmıştır.

Diğer taraftan, Kosova'ya gerek yapısal gerekse sosyal ve ekonomik açıdan katkı sağlayan finans sektöründe TEB, İş Bankası, Ziraat Bankası ve Arnavutluk merkezli Türk sermayeli Banka Kombetare Tregtare (BKT) Bankası faaliyet göstermektedir.

Sağlık sektöründe Medical Park Hastanesi ve Bahçeci Tüp Bebek Merkezi (Priştine'de), Sante Plus Hastanesi (Priştine'de ve Graçanica'da), ortopedi alanında Ortomedica Hastanesi (Prizren'de) faaliyet gösteren hastaneler olup; Elab Kosova ise Priştine'de 2 adet, Prizren'de 1 adet şube ile laboratuvar alanında faaliyet göstermektedir.

Gıda sektöründe Kamila Chocolate fabrikası, un üretimi sektöründe MFB International Kosova ve sıvı hijyen ürün üretimi bulunan Atlantik Group, tekstil alanında Simtex Sh.P.K. ve triko üretiminde Texco SH.P.K. Kosova'da üretim yapan ve ihracat gerçekleştiren diğer belli başlı şirketlerdir.

2007 – 2024 dönemi içerisinde doğrudan Türk yatırımlarının yıllara göre dağılımına aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Yıllar	Milyon Avro
2007	5,4
2008	23,8
2009	14,5
2010	4,9
2011	34,7
2012	62,7
2013	91,5
2014	20,0
2015	55,4
2016	42,7
2017	29,5
2018	12,2
2019	-31,9
2020	14,6
2021	-38
2022	30,2
2023	63,4
2024	19,4
TOPLAM	454,9

Kaynak: Kosova Merkez Bankası

Müteahhitlik sektörümüzün ise, Kosova'da üstlendiği projelerin toplam maliyeti yaklaşık 1,485 milyon Avro değerine ulaşmıştır.

Kosova'daki Güncel Yatırım Fırsatları

- Yenilenebilir Enerji
 - o Kosova'nın sürdürülebilir ekonomi ve enerji hususundaki hedefleri arasında yer alan Güneş Enerji santralleri ve Rüzgar Enerjisi Santralleri projeleri kapsamında, 100 MW'lık Rüzgar Enerjisi İhalesi lansmanı 18 Aralık 2024 tarihinde Kosova Başbakan Albin Kurti'nin katılımı ile Kosova Ekonomi Bakanlığı tarafından 18 Aralık 2024 tarihinde gerçekleştirilmiştir. Ön yeterlilik süreci 20 Şubat 2025 tarihinde tamamlanmış olup, kısa listeye kalan firmalar arasında Türkiye'den "Güriş" firması da yer almıştır, ihale süreci 20 Eylül 2025 tarihinde tamamlanacaktır.
- Kosova'nın 2030 Akdeniz Oyunları
 - o Kosova'nın 2030 Akdeniz Oyunlarına ev sahipliği yapacak olması nedeniyle önümüzdeki dönemde çeşitli alanlardaki projeler kapsamında ihalelerin açılması beklenmektedir.
 - o Stadyumların İnşası ve Yenilmesi İhalesi
 - Kosova Kültür, Gençlik ve Spor Bakanlığı, 21 Kasım 2024 tarihinde açmış olduğu 56 Milyon Avro değerindeki ihale ile UEFA tarafından onaylanan stadyum altyapısına ilişkin yönetmelikler uygun olarak; Ferizaj, Pejë, Prizren ve Vushtrri'deki stadyumların inşası ve yeniden inşası planlanmaktadır. Söz konusu projelere ilişkin ihale 08 Ocak 2025 tarihinde tamamlanmıştır.
 - o 2. Yatırımcılar Konferansı
 - Kosova'nın 2030 Akdeniz Oyunlarına ev sahipliği yapacak olması dolayısıyla, 20 Eylül 2024 tarihinde "2. Yatırımcılar Konferansı, Priştina 2030" düzenlenmiş olup, şehirde planlanan önemli projeler tanıtılmıştır. Bu kapsamda; "Tregu i Vjetër" (Eski Pazar) projesi ile şehrin tarihî ve kültürel merkezinin canlandırılmasını amaçlamakta, bölgenin turizm potansiyelini artırmaya yönelik bir çalışma olarak öne çıkmakta, "Pallati i Rinisë" (Gençlik Sarayı) projesi ile ticari alanının geliştirilmesi ve şehre yeni ticari fırsatlar kazandırılması planlanmakta, "Parku i Shëndetit dhe Mirëqenies" (Sağlık ve Refah Ekoköyü) projesi ile ise sürdürülebilir yaşam ve sağlıklı toplum modelleri oluşturması hedeflenmektedir.
- Batı Balkanlar Yatırım Çerçevesi (WBIF) – Batı Balkan Fonu
 - o AB Komisyonu tarafından, Batı Balkanlardaki Altı Ülke için ve 2024-2027 dönemini kapsayacak şekilde oluşturulan Batı Balkanlar Büyüme Planı çerçevesindeki 6 Milyar Avro tutarındaki Reform ve Büyüme Fonu kapsamında kaynak aktarılması planlanmıştır. Batı Balkanlar Büyüme Planı çerçevesindeki bu Fon, 2 milyar Avro hibe ve 4 milyar Avro düşük faizli kredi şeklinde gerçekleşecektir. Bu düzenleme AB Resmi Gazetesi'nde 25 Mayıs 2024 tarihinde yayımlanmasının ardından yürürlüğe girmiştir. Batı Balkan ülkelerinin AB'ye katılım sürecini hızlandırmayı ve sosyo-ekonomik gelişimini desteklemeyi hedeflemektedir. Fonlar, ağırlıklı olarak Batı Balkanlar Yatırım Çerçevesi (WBIF) aracılığıyla altyapı projelerine tahsis edilecektir. Ödemeler, Avrupa Komisyonu tarafından doğrulanan reform gündemlerinin uygulanmasına bağlı olarak yılda iki kez yapılacaktır. Kosova'nın ise, söz konusu Fonun yaklaşık 882 Milyon Evroluk kısmından faydalanması

beklenmektedir. Kosova’da söz konusu fon çerçevesinde, 2023-2030 döneminde toplam 882 milyon Avro tutarında bir yatırımın aşağıda sıralanan çeşitli altyapı çalışmalarına ayrılması planlanmaktadır:

- Altyapı yatırımları: ulaşım, enerji, dijitalleşme alanlarında projeler
 - Demiryolu hatlarının rehabilitasyonu
 - Su ve sanitasyon hizmetlerinin iyileştirilmesi
 - Reformların desteklenmesi: hukukun üstünlüğünün güçlendirilmesi
 - Bölgede rekabetçiliğin artırılması, ab standartlarına uyum
 - Yenilenebilir enerji kapasitesinin artırılması
 - Yeşil ve dijital geçiş: sürdürülebilir kalkınma
- Türkiye ile Kosova arasındaki ticari ve ekonomik ilişkileri güçlendirebilecek iş birliği fırsatlarının değerlendirilmesi kapsamında, önümüzdeki dönemde Ferizaj’da yapılması planlanan “ekonomi bölgesi”nin, özellikle Türk mobilyacılar, yatırımcılar ve ihracatçılar açısından, bölgedeki yatırım olanaklarından faydalanması noktasında potansiyel iş birliği olanakları barındırdığı değerlendirilmektedir.
 - Kosova Enerji Verimliliği Fonu ve Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası "Kosova'daki Kamu Binalarında Enerji Verimliliği" projesi için 17.01.2025 tarihinde anlaşma imzalamıştır. Anlaşmanın imzalanması sırasında bu projenin 86 milyon Avro değerinde olduğu açıklanmıştır.
 - Arnavutluk Durres – Kosova Priştine “Kırmızı ve Siyah” demir yolu projesinin fizibilite çalışmaları 03.03.2025 tarihinde tamamlanmıştır. Yetkililer tarafından projenin ile ülke ve bölge ekonomisi için en önemli altyapı çalışmalarından biri olacağı vurgulanmıştır. Tahmini 130 km uzunlukta olması ve yaklaşık 700 milyon Avro maliyete sahip olması beklenen projenin Kosova ve Arnavutluk bütçelerinden finanse edilmesi beklenmektedir.
 - Kosova Sağlık Bakanlığı, Ferizaj şehrinde 27.9 milyon Avro değerinde hastane binası inşaatı yaptıracaktır. İhale için son başvuru tarihi 28.04.2025 olarak açıklanmıştır. İhale hakkında ayrıntılı bilgiye https://e-prokurimi.rks-gov.net/SPIN_PROD/APPLICATION/IPN/DocumentManagement/DokumentPodaciForm.aspx?id=3529997 bağlantı adresinden veya ekte yer alan belgeden ulaşılabilir.
 - Kosova Kültür, Spor ve Gençlik Bakanlığı, 13 milyon Avro değerinde Suhareke stad inşasına ilişkin mekansal, mimari ve mühendislik projesinin uygulanmasına yönelik inşaat çalışmaları yaptıracaktır. İhaleye ilişkin ayrıntılı bilgiye https://e-prokurimi.rks-gov.net/SPIN_PROD/APPLICATION/IPN/DocumentManagement/DokumentPodaciForm.aspx?id=3542328 bağlantı adresinden veya ekte yer alan belgeden ulaşılabilir. İhaleye ilişkin son başvuru tarihi 19.05.2025 olarak açıklanmıştır.

Bu kapsamdaki bu ve benzeri projelerin, Kosova-Türkiye arasındaki işbirliği alanlarının genişlemesi, Türk yatırımcıların ülkede ve bölgede fırsatlar yakalaması açısından oldukça önemli olduğu değerlendirilmektedir.

2. Türk Yatırımcıların Karşılaştıkları Sorunlar

Mevzuatta gerekli düzenlemeler bulunmasına karşın henüz oturmuş bir bürokrasisinin bulunmayışı ve denetimsizlik gibi nedenlerden ötürü kamu kurumlarının uygulamalarında özellikle yasal sürelerle riayet hususunda sıkıntılar yaşanabilmektedir.

Mevzuatın uygulanması sürecinde gri bölgelerin oluşması ve bu durumun muhataplara muamelede keyfiyete zemin hazırlamaktadır.

Kosova Gümrük İdaresinin, Türk menşeli malların değerini, resmi faturada gösterilen değerinden daha yüksek belirleme yönünde temayül sergilemektedir. Türkiye ile Kosova arasındaki istatistiki dış ticaret veri farklılıklarına yansıdığı düşünülen bu durum nedeniyle Türk menşeli ürünler için daha fazla gümrük vergisi ve KDV ödenmesi söz konusu olabilmektedir.

D. KOSOVA'DAKİ DİĞER ÜLKELERİN YATIRIMLARI (Doğrudan Yabancı Yatırım Verileri)

Kosova'da 2007 – 2024 yılları arasında yedi binin üzerinde yabancı veya yabancı ortaklı şirket kurulmuştur. 2024 yılı itibariyle Doğrudan Yabancı Yatırım (DYY) miktarı yaklaşık 7 milyar Avro'ya ulaşmıştır.

2024 yılı itibariyle Kosova'da gerçekleştirilen yabancı sermaye yatırımları bir önceki yıla göre yaklaşık % 1 artış göstermiştir. Kosova'da yıllara ve sektörlere göre DYY'lar aşağıdaki tabloda gösterildiği gibidir.

Kosova'da Yıllara ve Sektörlere göre DYY							
Sektörler	Yıllar (Milyon €)						
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Tarım	0,1	1,5	2,8	1,1	0,7	0,7	0,4
Madencilik	-2,7	-6,9	29,1	1,4	18,6	22,9	-2,3
Sanayi	-17,7	14,2	-4,6	-0,4	8,9	17,2	32,0
Enerji	12,1	13,5	30,0	-38,8	29,5	58,5	-2,7
Su tedariki, kanalizasyon, atık yönetimi	2,5	-0,6	0,2	-0,5	-0,2	0,2	0,0
İnşaat	24,8	-17,1	11,4	16,7	26,5	11,8	6,2
Toptan ve perakende ticaret; motorlu taşıtların ve motosikletlerin onarımı	19,6	-6,7	-8,1	-4,0	17,6	16,6	0,7
Nakliye ve depolama	-0,2	-6,2	-16,0	4,3	-4,1	-8,5	-4,6
Konaklama ve yemek hizmeti faaliyetleri	1,8	1,4	1,1	0,7	-4,1	0,2	0,5
Bilgi ve İletişim	-9,6	2,3	1,6	17,3	14,0	12,9	10,0
Finansal ve sigorta faaliyetleri	15,5	13,9	85,1	24,6	51,9	176,6	143,4
Emlakçılık	205,2	223,8	201,1	384,0	529,5	517,1	648,6
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	5,2	3,4	3,6	5,7	10,9	7,4	5,9
İdari ve destek hizmeti faaliyetleri	4,7	3,7	0,8	1,4	10,7	-1,0	-0,5
Kamu yönetimi ve savunma; zorunlu sosyal güvenlik	0,9	1,7	1,1	1,1	1,5	1,5	0,7

Eğitim	0,7	1,3	1,3	1,8	2,2	1,8	0,0
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	-0,4	0,6	0,3	2,7	1,2	0,7	2,5
Sanat, eğlence ve dinlenme	0,5	0,5	-1,0	0,1	0,6	0,6	0,0
Diğer hizmet faaliyetleri	7,2	2,8	1,7	-1,2	1,1	-1,1	1,6
Belirtilmemiş	2,0	7,6	3,0	2,6	14,9	4,9	5,0
TOPLAM	272,1	254,6	345,6	420,7	732,0	840,1	847,4
2007 – 2024 DYY Genel Toplamı						7.008	

Kaynak: Kosova Merkez Bankası

2024 yılında ülkeye giren doğrudan yabancı sermayenin sektörel bazda %76,5'i gayrimenkul ve kiralama alanında yapılmıştır.

2007 – 2024 yılları arasında ülkelere göre Kosova'daki Doğrudan Yabancı Yatırım tutarlarına aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Doğrudan Yabancı Yatırımlarda İlk 10 Ülke (Milyon €)			
	Ülkeler	Milyon (€)	Genel Pay (%)
1	Almanya	1.464,1	20,8
2	İsviçre	1.248,4	17,8
3	ABD	561,0	8,0
4	Arnavutluk	535,4	7,6
5	Avusturya	501,9	7,1
6	Büyük Britanya	456,1	6,5
7	Türkiye	454,9	6,4
8	Slovenya	301,1	4,2
9	İtalya	114,7	1,6
10	Fransa	92,5	1,3
	İLK 10 ÜLKE TOPLAMI	5.730,0	81,7
	GENEL TOPLAM	7.008,3	100

Kaynak: Kosova Merkez Bankası

Tabloda da görüldüğü üzere Kosova'da en fazla yatırım yapan ülkeler sırasıyla Almanya, İsviçre, ABD, Arnavutluk, Avusturya, Büyük Britanya ve Türkiye'dir.

Yabancı yatırımcılar açısından ülkedeki siyasi rejimin yönetim istikrarı, çatışma riskleri ve siyasi istikrarsızlık riskleri yatırım kararı konusunda önemli faktörlerden biridir. Kosova’da siyasi rejim açısından serbest piyasa ve liberal ekonomiden uzaklaşma riski bulunmamaktadır.

Siyasi istikrarın veya istikrarsızlığın doğrudan yabancı yatırımlarını önemli ölçüde etkilediğinin belirlenmesi yanında yatırımların hangi sektörlerle yöneldiğinin de değerlendirilmesi önemlidir. Kosova’da borsa gibi sıcak paranın kolaylıkla akışını sağlayan bir mekanizma bulunmamasına rağmen, yatırımların ya el değiştirme yöntemiyle veya kolay çıkabilecek hizmet, emlak ve gayrimenkul alanlarına yapıldığı belirlenmektedir. Dolayısıyla üretim sektörüne doğrudan ve önemli bir katkı sağlamamaktadır.

Türkiye 454,9 milyon Avro’luk tutar ile Kosova’daki 7. yatırımcı ülkedir. Kosova Merkez Bankası verilerinin Ticaret Müşavirliğimizce yapılan değerlendirilmesi neticesinde, özellikle Almanya ve İsviçre ve Büyük Britanya’da yaşayan Kosovalıların Kosova’da gayrimenkul alımlarının doğrudan yabancı yatırım olarak değerlendirilmesinin bu üç ülkeyi Türkiye’nin önüne taşıdığı anlaşılmaktadır.

E. YATIRIMCILAR İÇİN YARARLI BİLGİLER

1. Faydalı Linkler

T.C. Priştine Büyükelçiliği

Adres : Ismail Qemajli No:59 Arberia-Priştine

Tel : 00 383 38 226 044

Faks : 00 383 38 226 031

Web : <http://pristine.be.mfa.gov.tr/>

E-mail : embassy.prishtina@mfa.gov.tr

T.C. Priştine Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği

Adres : Imzot Nike Prella No:42 Ulpiana-Priştine

Tel : 00 383 38 554 699

Faks : 00 383 38 554 688

E-mail : pristina@ticaret.gov.tr

Türkiye İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı (TİKA) Kosova Ofisi

Adres : Edvard Lir No: 4 Arberia Priştine

Tel : 00 383 38 234 454

E-mail : pristine@tika.gov.tr

THY Türk Hava Yolları

Adres : Rr. Fehmi Agani Nr:32 Priştine

Tel : 00 383 38 240 600

00 383 38 240 800

Kosova Türkiye Ticaret Odası

Adres : Imzot Nike Prella No:42 Ulpiana / Priştine

Tel : 00 383 38 550 100

Web : www.kt-to.org

E-mail : info@kt-to.org

Kosova Ekonomi Odası

Adres : Nëna Terezë Street 20 Priştine

Tel : 00 383 38 224 299

Faks : 00 383 38 180 307

Web : www.oek-kcc.org

E-mail : info@oek-kcc.org

Kosova Dışişleri Bakanlığı

Nena Tereze Hükümet Binası Priştine

Tel : 00 383 38 213 963

Faks : 00 383 38 213 985

Web : <https://mfa-ks.net/>

E-mail : mfa@rks-gov.net

Kosova Maliye, Çalışma ve Transferler Bakanlığı

Adres : Mother Teresa Str. Hükümet Binası Priştine

Tel : 00 383 38 200 34 339

Web : <https://mf.rks-gov.net/>

E-mail : kabineti.mf@rks-gov.net

Kosova Sanayi, Girişimcilik ve Ticaret Bakanlığı

Adres : Lagjja e Spitalit, rr."Muharrem Fejza" p.n, Priştine

Tel : 00 383 38 512 059

00 383 38 512 133

Web : <https://mint.rks-gov.net/>

E-mail : zkip.mti@rks-gov.net

Kosova Eğitim ve Bilim Bakanlığı

Adres : Agim Ramadani Priştine

Tel : 00383 38 213 327

Web : <https://masht.rks-gov.net/>

E-mail : Gezim.Berisha@rks-gov.net

Kosova Çevre, Mekansal Planlama ve Altyapı Bakanlığı

Eski Germija Binası Priştine, 10000

Tel : 00 383 38 200 32 004

Faks : 00 383 38 200 32 041

Web : <https://www.mit-ks.net/>

E-mail : mi.info@rks-gov.net

Kosova Gümrük İdaresi

Adres : Prishtinë, Kosovë

Tel : 00 383 38 548 788 -540 350

Faks : 00 383 38 542 411- 542 065

Web : <https://dogana.rks-gov.net/>

E-mail : info@dogana-rks.net

Kosova İstatistik Ajansı

Adres : Zenel Salihu No: 4 Priştine
Tel : 00 383 38 200 31 129
Web : <http://ask.rks-gov.net/>
E-mail : infoask@rks-gov.net

Dünya Bankası Kosova Ofisi

Adres : Rr. Prishtine – Fushe Kosove / Priştine
Tel : 00 383 38 224 454
Faks : 00 383 38 224 452
Web : <https://www.worldbank.org/en/country/kosovo>
E-mail : pic-kosovo@worldbank.org

Kosova Yatırım Teşvik Ajansı

Adres : Lagjja e Spitalit, rr."Muharrem Fejza" p.n, Priştine
Tel/Faks: 00 383 38 200 36 542
Web : <https://kiesa.rks-gov.net/>
E-mail : info.kiesa@rks-gov.net

Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı (OSCE)

Tel : 00 383 38 500 162; 240 100
Faks : 00 383 38 240 711

Kamu İhale Düzenleme Komisyonu

Adres :Ndertesa e ish Germise Zona B Priştine
Tel : 00 383 38 213 709
Web : <https://e-prokurimi.rks-gov.net/>
E-mail : rregullat.krpp@rks-gov.net

2. Ulaşılabilecek Hukuki& Mali Danışmanlık Şirket ve Bürolarına İlişkin Bilgiler**BOGA (Hukuki Danışmanlık Firması)**

Adres : Nene Tereza str. Entry 30, No.5 Prishtine, Kosova
Tel : 00383 38 223152
Faks : 00383 38 223153
Cep T. : 00383 44 200 284
E-posta: boga@bogalaw.com

Lex Business SH.P.K

Adres : RR. Rexhep Luci, H-13, Nr.4.10000 Prishtinë
Tel : 00383 49 173 073
00383 44 404 818
E-posta: vjosa.shkodra@lex-business.net
Web : www.lex-business.net

Vala Counsolting (Mali Müşavir & Hukuki Danışmanlık Firması)

Adres : Boulevard Bill Clinton Bl. 5/H1 no.1, Prishtine 10000, Kosovo

Tel : 00383 44 160 030

00383 38 555 236

E-posta: Ariana.rozhaja@valaconsulting-ks.com

Financial Consultant (Muhasebeci & Mali Müşavirlik Firması) [Türkçe Bilir]

Adres : Farkataret, No:21, Prizren, Kosova

Tel : 00383 44 301 807

00383 49 301 807

E-posta: omerpinduk@fc-ks.com

pindukomer@gmail.com

Web : www.fc-ks.com

KAF Goup

Adres : Ulpianë C2 Hyrja III Nr.6 Prishtine, Kosova

Tel : 00383 38 550 608

Cep T. : 00383 44 226 940

E-posta: nexhit@gmail.com

Avukat Virtyt Ibrahimaga (Ekonomi Avukatı ve Mali Danışmanlık)

Tel : 00383 38 222 773

Faks : 00383 38 222 709

Cep T. : 00383 44 166 633

E-posta: virtyt.ibrahimaga@lawfirm-vi.com

Deloitte (Mali Müşavirlik & Hukuki Danışmanlık Firması)

Tel : 00383 38 760 300

Faks : 00383 38 760 350

E-posta: kosova@deloitteCE.com

KLK – Kosova Legal Group (Mali Müşavir & Hukuki Danışmanlık Firması)

Tel : 00383 38 221 333

Faks : 00383 44 122 021

E-posta: info@klg-ks.com

Kalo&Associates Attorneys at Law (Mali Müşavirlik & Hukuki Danışmanlık)

Adres : Qyteza Pejton, Str. Mujo Ulqinaku 5/1 Prishtine, Kosova

Tel : 00383 38 225 674

00383 38 225 798

E-posta: pristina@kalo-attorneys.com

Baker Tilly Kosovo

Adres : Rruga Sejdi Kryeziu, 5, Lagjia Pejton, 10000 Prishtine, Kosova

Tel : 00383 38 226 942

Cep T. : 00383 49 556 575

E-posta: leke.musa@bakertillykosovo.com

E-posta: arta.xhema@bakertillykosovo.com

PwC Kosovo

Adres : Mujo Ulqinaku No.5 Apt4, Qyteza Pejton, Prishtine, Kosova

Tel : 00383 38 722 555

Cep T. : 00383 49 714 666

E-posta: grese.rexhepi@al.pwc.com

AFAM GROUP

Adres : “28 Nentori” BB 1/2 H-III /11, 10000 Prishtine, Kosova

Tel : 00383 38 748 574

Cep T. : 00383 49 198 780

E-posta: masarpllana@afamgroup-ks.com

Visar Ostrozubi (Avukat) [Türkçe Bilir]

Adres : Rr. W.Walker Nr.17 Prizren, Kosova

Cep T. : 00383 44122256

E-posta: visar.ostrozubi@yahoo.com

Elvane Gjini (Avukat) [Türkçe Bilir]

Adres : Rr. De Rada Nr.2 Prizren, Kosova

Cep T. : 00383 44 186712

E-posta: elvane.gjini@hotmail.com

Skender Morina (Avukat) [Türkçe Bilir]

Adres : Rr. Remzi Ademaj Nr.113 Prizren, Kosova

Cep T. : 00383 44532028

E-posta: skendermorina.pz@gmail.com

Arlinda Haziri (Avukat)

Adres: Rr. Reçakut Llam B K-1

Cep T. : 00383 49 952 582

E-posta: arlindahaziri17@gmail.com

İskender Muzbeg (Avukat) [Türkçe Bilir]

Adres : Rr. “Jonit” Nr.44 Prizren, Kosova

Cep T. : 00377 44 119 576

Pallaska&Associates L.L.C

Adres: Bulevardi Nëna Terezë No. 47/5
10000 Prishtina, Kosovo

Tel :0038338244888

Fax :0038338244887

E-mail: info@pallaska-associates.org

Web : www.pallaska-associates.org

Avni Mehmedi (Mali Müşavir) [Türkçe Bilir]

Tel: 00383 44 230 206

E-mail: top-pr06@hotmail.com

Practical Accounting Center (Mali Müşavirlik)

Tel: 00383 49 283 396

Adres: Rr. Anton Cena, Prishtine

Website: www.pacconsulting-ks.com

E-posta: pacconsultingshp@gmail.com

Naim Sipahiu (Avukat)

Adres : Terminali Doganor Prishtine

Tel : 00383 49 329 881

E-mail: naim@spahiu-assoc.com